



## СТУДЕНТТЕРДІҢ ЭТИКАЛЫҚ КОДЕКСІ

E 044/118-2021

Күні	Көшірме	Басылым
		Бірінші

Шымкент қ.

<b>ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН</b> <b>MEDISINA</b> <b>AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SKMA</b> <small>- 1979 -</small>	<b>SOUTH KAZAKHSTAN</b> <b>MEDICAL</b> <b>ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты басқармасы Студенттердің этикалық кодексі		Е 044/118-2021 Бас. №1 8 беттің 2 беті

1. **«ОҚМА» АҚ** Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты басқармасы  
**ӘЗІРЛЕП, ЕҢГІЗДІ** Хаттама № 14 «16 » 03 2021ж.
2. **«ОҚМА» АҚ** Сыбайлас жемкорлыққа қары іс-қимыл комиссиясымен  
**КЕЛІСІЛДІ**  
 Хаттама № 9 «29 » 03 2021ж.

Кезеңді тексеру мерзімі – 3 жыл

<b>OÝTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты баскармасы	Е 044/118-2021
Студенттердін этикалық кодексі	Бас. №1 8 беттін 3 беті

## **МАЗМҰНЫ**

1 ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР.....	4
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР.....	4
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР.....	4
4 БЕЛГІЛЕУЛЕР МЕН ҚЫСТАРТУЛАР.....	5
5 СТУДЕНТЕРІНІҢ ЭТИКАЛЫҚ НОРМАЛАРЫ ЖӘНЕ ТӘРТІП ЕРЕЖЕЛЕРІ.....	5
6 СТУДЕНТЕРДІҢ АКАДЕМИЯ БАСШЫЛЫҒЫ ЖӘНЕ ОҚЫТУШЫЛАРМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ.....	7
7 СТУДЕНТЕРІНІҢ АРАСЫНДАҒЫ ӨЗАРА ҚАТЫНАС.....	7
8 ЖАУАПКЕРШІЛІК ТҮРЛЕРИ .....	7

<b>ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SKMA</b> <small>-1979-</small>	<b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты баскармасы		E 044/118-2021
Студенттердің этикалық кодексі		Бас. №1 8 беттің 4 беті

## 1 ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы Кодекс, «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - «ОҚМА» АҚ) студенттері тәртібінің этикалық нормаларын анықтайды.

1.2 «ОҚМА» АҚ әлеуметтік және білім беру рөлін үғына отырып, негізіне әлем университеттерінің зерттеу және білім беру қызметі жататын, халықаралық ғылыми бірлестік кабылдаған әдеп құндылықтары мен негізге алынатын қағидаттарды мақұлдайды.

## 2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы ережеде келесідей нормативтік құжаттардың талаптары ескеріліп, әзірленді:

- Қазақстан Республикасының Заны. Білім туралы: 2007 жылғы 27 шілдеде бек., №319 (өзгерістер мен толықтырулармен),
- «ОҚМА» АҚ «Әдеп және академиялық адалдық кодексі»: 2020 жылғы 25 маусымда бекітілген.

## 3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы құжатта сәйкесінше анықтамаларымен қоса келесідей терминдер қолданылады:

Этикалық кодекс - белгілі бір мекеменің немесе білім ордасының барлық құрамына қатысты ұжымда белгіленген тәртіптер кешені.

Әдептілік - адам бойындағы жағымды қасиет, оның қоғамда кабылданған әдеп талаптарын мінсіз орындауы.

Адалдық – адам мінезіндегі бағалы қасиет. жеке тұлғаның сана-сезіміне, ар-ұжданына қайшы келмейтін, халықтың мақсат-мұддесін көздейтін, тарихи шындықпен, прогрессен ұштасып жататын іс-әрекеттер.

Тәртіптілік (*lat. Disciplina*) – адамдардың белгілі бір қауымдастығындағы, тіршілік қарекеті саласындағы реттіліктің, жәнжосықтылық пен ұйымшылдықтың сапалық сипаты; адам мінез-құлқының қоғамда қалыптасқан құқық, мораль нормаларына не әлдебір ұйымның жарғылық талаптарына сәйкестігі.

<b>ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> «Онтыстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты баскармасы	Е 044/118-2021
Студенттердің этикалық кодексі	Бас. №1 8 беттің 5 беті

## **4 БЕЛГІЛЕУЛЕР МЕН ҚЫСТАРТУЛАР**

Осы құжатта келесідей қысқартулар мен белгілеулер қолданылды.  
**«ОҚМА» АҚ – «Онтыстік Қазақстан медицина академиясы» акционерлік қоғамы,**  
**ҚР – Қазақстан Республикасы.**

## **5 СТУДЕНТТЕРІНІҢ ЭТИКАЛЫҚ НОРМАЛАРЫ ЖӘНЕ ТӘРТІП ЕРЕЖЕЛЕРІ**

5.1 «ОҚМА» АҚ студенттерінің басты миссиясы:

- өз бойындағы жеке шығармашылық қабілеттерін дамытып, өзі тандаған білім бағдарламасының кәсіби шебері болуға, ҚР-на лайықты азамат болу;
- «ОҚМА» АҚ «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы Ережесін» қолдау;
- үлкендерге құрметпен қарау, өз ортасына қарым-қатынас кезінде дөрекілік танытпай және әлеуметтік корғалмаған адамдарға жанашырылыш көрсетіп, мүмкіндігінше қамқор болу;
- парасаттылықтың, мәдениет пен адамгершіліктің үлгісі, әдепсіздікке және жыныстық, ұлттық, діни бөлдермен шектеулерге жол бермеу;
- салауатты өмір салтын ұстанып, зиянды әдеттерден аулақ болу;
- «ОҚМА» АҚ дәстүрлерін құрметтеу, оның мүліктерін корғау, тәртібі мен тазалығын қадагалау;
- «ОҚМА» АҚ атағы мен мәдениетін көтеруде шығармашылық белсенділіктерін дамытуға бағытталған (ғылыми, спорттық, көркем өнер т.с.с.) барлық қажетті және пайдалы іс-әрекеттерді мойындау;
- «ОҚМА» АҚ қабырғасынан тыс уақытта, өзінің жоғарғы мектептің өкілі еkenін есте ұстап, оның намысы мен жетістіктерін түсірмеуге барлық күшін жұмсау;
- «ОҚМА» АҚ ықылассыз іс-әрекет түрлерімен құресуді өзінің парызы деп санау, олардың қатарында: білімді бақылау кезінде басқа адамдардан көшіру және көмек сұрау, көлеміне қарамастан барлық дайын оқу материалдары: мәнжазбалар, курстық жұмыстар, бақылаулар, дипломдық және басқа да жұмыстарды, сонымен қатар өзінің жеке еңбегі нәтижесі ретінде интернет ресурстарын дайындау, жоғары баға алу үшін өзінің туыстық немесе қызметтік байланыстарын қолдану, сабак кезінде серуендеу, сабактан кешігу және себепсіз оқу сағаттарын босату;
- болашақта Қазақстанның экономикалық саяси және басқарушылық элитасына лайық сапалы және бәсекеге қабілетті білім алуда жоғарыда айтылған барлық академиялық ықылассыз іс-әрекеттер үйлесімділік танытпайды деп санау;

<b>ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты басқармасы</b>	Е 044/118-2021
<b>Студенттердің этикалық кодексі</b>	Бас. №1 8 беттің 6 беті

- сұраныска ие маман болу;
- Республикамыздың мәдени, қоғамдық, экономикалық және саяси өміріне белсенді қатысу болып табылады.

5.2. Студент «ОҚМА» АҚ мәртебесін сақтауға және көтеруге міндettі.

5.3. Өзара сыйластық. Студент профессорлық – оқытушылық құрамға, қызметкерлерге, басқа студенттерге деген өзара әдептілікті және сыйластықты сақтауы тиіс.

5.4. Адалдық. Студент оқу үрдісінің тәртібін бұлжытпай сақтауға міндettі. Оқу сабактарына қатысып, оқу жоспары мен білім беру бағдарламасында қарастырылған тапсырмалардың барлық түрлерін белгіленген мерзімде орындауға міндettі. Студент оқуда жоғары деңгейге жету үшін өзіне қатысты барлық мүмкіндікті жасауы тиіс.

5.5. Тәртіптілік. Студент таза киініп, тәртіпті болуға міндettі. Оқу гимаратында сырт киіммен жүргүре тыйым салынады. «ОҚМА» АҚ студенттеріне басқаның мүлкін ұрлауға, университетте мас күйінде жүргүре, спирттік ішімдіктерді қолдануға, гимаратта не гимаратқа кіре берісте шылым шегуге жол берілмейді. Оқу гимараттарында оқу үрдісіне кесірін тигізетін қатты әңгімелесу, шу және басқа әрекеттерге тыйым салынады. Оқу сабактары арасындағы үзілісте студенттер арнайы бөлінген орындарда ғана (скверлерде, холдарда және т.б.) демалуы тиіс.

Сабак үстінде, кітапханада ұялы телефонмен сөйлесу, сағыз шайнау, интимдік сезімдерін көпшілік алдында ашық көрсету этикалық нормаға сай келмейді.

5.6. Тиянақтылық. Студенттерге сабак басталғаннан кейін үзіліс болғанша, дәрісханаға кіруге рұқсат етілмейді. Сабак үстінде дәрісханадан кіріп-шығып жүргүре жол берілмейді.

5.7. Белсенділік. Студент «ОҚМА» АҚ оқу, қоғамдық, спорттық өміріне белсене араласуы тиіс.

5.8. Ұқыптылық. Материалдық меншікке ұқыпты және тиянақты қарауға: университет ғимараттарына, оқу ғимараты зертханаларын, жатақханаларын, жиназдары мен басқа да құралдарын бұлдірмеу, үстелдер мен басқа жерлерге жазбау керек. Студент университеттің кітапхана қорына ұқыпты қарауы тиіс.

5.9. Жауапкершілік. «ОҚМА» АҚ жарғысына сәйкес студенттердің белгіленген құқықтары мен міндеттері бар, осы Кодекстің тәртіп ережесін сақтау үшін жеке жауапкершілік жүктеледі.

<b>ONTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
Әлеуметтік мәселелер және жастар саясаты басқармасы	E 044/118-2021
Студенттердің этикалық кодексі	Бас. №1 8 беттің 7 беті

## **6 СТУДЕНТТЕРДІҢ АКАДЕМИЯ БАСШЫЛЫҒЫ ЖӘНЕ ОҚЫТУШЫЛАРМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ**

6.1. Студент белгіленген тәртіп бойынша оқу және қоғамдық мәселесі бойынша басшылыққа жолыға алады.

6.2. Әдеп ережесін сақтау, студент шынайылығымен, әдептілігімен сенімге ие болады.

## **7 СТУДЕНТТЕРІНІҢ АРАСЫНДАҒЫ ӨЗАРА ҚАТЫНАС**

7.1. «ОҚМА» АҚ студенттерінің арасындағы катынас сенім, өзара қатынас, ынтымақтастық, түсінушілік және өзара көмекке негізделеді.

7.2. Студент басқа студенттермен қатынаста кішіпейіл және әдепті болуы қажет, студенттердің өзара әңгімелесуінде басқа студенттердің кәсіби немесе адами қасиеттерін көпшілік алдында сынға алуына жол берілмейді.

## **8 ЖАУАПКЕРШІЛІК ТҮРЛЕРІ**

8.1. Оқу түріне қарамастан «ОҚМА» АҚ барлық студенттері осы Кодекс ережелерін қолдану мен сақтауға міндетті. Бұл Республикамыздың мәдени, қоғамдық, экономикалық және саяси өміріне лайықты үлес қоса алатын жоғары білікті мамандарды даярлауға бағытталған.

8.2. Жеке жауапкершілік қағидасына сәйкес «ОҚМА» АҚ басшылығы осы Кодекстің нормасын бұзған студентке қатысты келесі жазаларды қолдануға құқылы:

- ескертпе;
- ескерту;
- сөргіс;
- жеке ісіне тіркелетін катаң сөргіс жариялау;
- академиядан шығару.

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN</b> <b>MEDISINA</b> <b>AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SKMA</b> - 1979 -	<b>SOUTH KAZAKHSTAN</b> <b>MEDICAL</b> <b>ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өлеуметтік мәселелер және жастар саясаты баскармасы		E 044/118-2021
Студенттердің этикалық кодексі		Бас. №1 8 беттің 8 беті

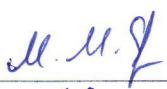
### Әзірлеген:

Лауазымы	Аты жөні	Күні	Қолы
Өлеуметтік мәселелер және жастар саясаты баскармасы	Сәлім Е.К.	10.03.2021	

### Тексерген:

Лауазымы	Аты жөні	Күні	Қолы
Әкімшілік және құқықтық қамтамасыз ету басқармасының басшысы	Қабыштаев О. А.	29.03.2021	
Мониторинг және сапа менеджменті жүйесі секторының меңгерушісі	Ержанов Н.Ә.	29.03.2021	

### Келісілген:

Лауазымы	Аты жөні	Күні	Қолы
Бірінші проректор	Есіркепов М.М.	29.03.2021	
Оқу-әдістемелік және тәрбие жұмысы жөніндегі проректор	Анартаева М.Ұ.	29.03.2021	